

Nr 245.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen om godkännande av en konvention angående internationella utställningar; given Stockholms slott den 28 februari 1930.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag och med överlämnande av den i Paris den 22 november 1928 undertecknade konventionen angående internationella utställningar vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av ifrågavarande konvention.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Georg Bissmark.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

T. f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Bissmark, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för finansdepartementet:

»Vid upprepade tillfällen under senare år hava sammanslutningar av industriidkare i olika länder fäst respektive regeringars uppmärksamhet på de olägenheter, som förorsakas av den alltför vanliga förekomsten av internationella utställningar, och på lämpligheten av att genom överenskommelse reglera desamma. Avsikten har härvidlag knappast varit att visa något misstroende mot utställningarna såsom sådana. Tvärtom är man väl i allmänhet ense om att anse dessa manifestationer såsom nyttiga och all uppmuntran värda, då de ju ha till uppgift att utbreda och uppmuntra framåtskridandet, belöna förtjänsten och egga företagsamheten, men lika sant torde vara, att utställningarna för att motsvara dessa ändamål böra i avseende på sin organisation uppfylla vissa villkor, som alltför ofta åsidosatts.

Sålunda böra de med hänsyn till det undervisande syftet vara organiserade efter en logisk plan, enligt vilken de utställda föremålen ordnas rationellt, med uteslutande av allt, som tynger framställningen till förmån för en osund reklam. Då vidare utställningarna ha till ändamål att demonstrera gjorda framsteg, böra utställningar av samma slag icke få äga rum utan vissa uppehåll, enär man eljest riskerar onödiga upprepningar utan värde ur undervisningssynpunkt. Eftersom utställningarna jämväl avse att åstadkomma en viss tävlan mellan producenterna och även mellan deras olika nationer, måste de anordnas under sådana betingelser, att så vitt möjligt alla eller åtminstone alla önskvärda producenter komma att delta. Då det slutligen här är fråga om allmännyttiga företag, är det av vikt, att regeringarna uppträda som garantier för företagens allvarliga karaktär.

Det råder intet tvivel, att icke åtskilliga utställningar lämnat en hel del övrigt att önska i nu angivna avseenden; alltför ofta ha de arrangerats i största hast utan alla internationella hänsyn och utan tanke på företag av samma slag, som stundom ägt rum omedelbart förut eller t. o. m. samtidigt.

Det händer under sådana omständigheter, att inbjudna industriföretag visa sig tveksamma; deltagandet innebär en kännbar börda, som de helst skulle vilja slippa undan. En del låta sig emellertid, ehuru motvilligt, förstås att deltaga av hänsyn till sina konkurrenter, och de som icke deltaga äro icke heller belättna, ty deras frånvaro kan av kundkretsen betraktas som ett svaghetstecken. Därtill kommer, att svårigheten att skaffa deltagare ofta kommer arrangörerna att glömma utställningens uppfostrande syftemål; för att utfylla luckorna lämna de plats åt de mest olikartade föremål samt hemfalla lätt åt ren reklam.

Även regeringarna äro offer för detta sakernas tillstånd. Så snart en utställning arrangerats i utlandet, anse de ofta lämpligt att påminna sina landsmän, att de ha en plats att försvara på denna marknad, och att deras frånvaro eller mindre energiska deltagande skulle tagas illa upp. För att uppnå bästa resultatet av deltagandet uppmuntra de detsamma medelst organisationskommittéer, understöd och belöningar. Ofta händer det, att ett land, som inbjuder till en utställning, på diplomatisk väg uppmanar en främmande regering att påverka sitt lands industriföretag till deltagande i utställningen, och det händer också ofta, att en dylik uppmaning efterkommes av ren artighet.

Redan före kriget vidtogos mått och steg i syfte att råda bot för nämnda missförhållanden medelst en internationell reglering av utställningarna. 1912 undertecknades av sexton stater, däribland Sverige, en konvention i sådant syfte, vilken emellertid till följd av världskrigets mellankomst aldrig ratificerades. Efter världskrigets slut har dock nödvändigheten särskilt för de krigförande makterna att demonstrera sin obrutna livskraft i industriellt och kommersiellt avseende medfört en mångfald av utställningar, mässor och dylikt. Med anledning härav och under trycket av nya klagomål från industriföretagen upptogs från fransk sida denna fråga till förnyad behandling.

I sådant avseende utarbetades av vederbörande franska myndigheter, efter hörande av de officiella ombuden för de i utlandet befintliga ständiga utställningskommittéer, som bildats före kriget, ett nytt konventionsförslag, varefter franska regeringen inbjöd till en diplomatisk konferens för frågans behandling. Denna konferens, i vilken Kungl. Maj:t den 6 oktober 1928, efter kommerskollegii hörande, beslöt, att Sverige skulle deltaga, tog sin början den 12 november samma år och resulterade i en konvention av den 22 november 1928, som samma dag för Sveriges del undertecknades av Kungl. Maj:ts befullmäktigade ombud under förbehåll om ratificering av Kungl. Maj:t efter riksdagens godkännande.

Konventionen av den 22 november 1928 har undertecknats av följande 30 stater: Albanien, Australien, Belgien, Brasilien, Canada, Columbia, Cuba, Danmark, Dominikanska republiken, Frankrike, Grekland, Guatemala, Haiti, Italien, Japan, Marocko, Nederländerna, Peru, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Serbokroatoslovenska staten, Socialistiska rådsrepubli-

kernas union, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tunis, Tyskland och Ungern.

Konventionen är i korthet av följande innehåll:

Artiklarna 1—3 meddela vissa definitioner. Därvid märkes särskilt, att från konventionens tillämplighet undantagas bl. a. utställningar av kortare varaktighet än tre veckor, vissa vetenskapliga utställningar samt konstutställningar. Vidare särskiljas *allmän* utställning, som omfattar flera produktionsgrenar, och *speciell* utställning, som omfattar blott en produktionsgren.

Artikel 4 meddelar bestämmelser angående tidpunkt för hållande av utställning. Härvid skiljes mellan sådana allmänna utställningar, som för inbjudna stater medföra skyldighet att uppföra nationella paviljonger, och andra utställningar. Utställning av första gruppen får av ett och samma land icke *anordnas* oftare än med 15 års mellanrum, medan motsvarande tid för den andra gruppen är 10 år. För *deltagande* i utställningar stadgas mellantider av resp. 6 och 4 år. *Artiklarna 5—9* meddela regler för inbjudan till utställningar samt angående företräde att anordna utställning vid uppkommande konkurrens härom mellan olika stater. Dylika konflikter skola lösas med hjälp av den s. k. *internationella utställningsbyrån*, om vilken närmare stadganden givas i *artiklarna 10—14*. Enligt dessa skall byrån bestå av ett förvaltningsråd och en direktör. Förvaltningsrådet skall utgöras av representanter för de fördragsslutande staterna till ett antal av 1—3 för varje stat, och varje stat skall oavsett antalet ombud hava en röst i rådet. I sammanhang med internationella byrån omnämnes den s. k. *klassificeringskommissionen*, som består av representanter för 12 fördragsslutande stater, utsedda av vederbörande regeringar, och har till uppgift att yttra sig angående klassificering av utställningar i och för tillämpning av konventionens bestämmelser. Byråns budget bestämmes provisoriskt till 4,000 pund sterling, och kostnaderna för densamma fördelas å de fördragsslutande staterna efter följande grunder. Stat, som är medlem av Nationernas förbund, har att erlægga bidrag till byrån i proportion till den summa, som staten ifråga betalar till nämnda förbund. Annan stat har att lämna bidrag med enahanda belopp, som erlægges av sådan till Nationernas förbund ansluten stat, med vilken den är i ekonomisk ställning närmast jämförbar. *Artiklarna 15—26* reglera närmare de till utställningar inbjudande och i dylika deltagande ländernas skyldigheter, varvid bland de förra särskilt märkes skyldighet att medgiva vissa förmåner i tullavseende. Därjämte behandlas rätten att anordna monopol vid utställningarna. *Artiklarna 27—32* behandla reglerna för de belöningar, som vid utställningarna kunna utdelas. *Artikel 33* föreskriver, att konventionen skall ratificeras, samt lämnar närmare bestämmelser härför. *Artiklarna 34—40* innehålla bestämmelser angående konventionens tillämplighet och ikraftträdande m. m., varvid särskilt märkes bestämmelsen i artikel 37, att konventionen icke kan uppsägas förrän efter 5 år från ikraftträdandet.

I ett till konventionen fogat protokoll konstaterar konferensen svårigheten att skarpt skilja mellan utställningar och varumässor samt framhåller önskvärdheten av att samtliga former för exposition av varor och prover bliva föremål för överenskommelse. I anledning härav uttalar konferensen det önskemål, att nyssnämnda frågor inom 18 månader från dagen för konventionens undertecknande göras till föremål för behandling.

I enlighet med detta önskemål har en särskild kommitté tillsatts, bestående av representanter för 11 vid konferensen företrädde stater, med uppdrag att bland annat utarbeta ett förslag till internationell konvention för reglering av mässväsendet. Denna kommitté, vari även ombud för Sverige deltagit, sammanträdde i Paris i december 1929 och antog därvid ett konventionsförslag i ämnet, som nyligen genom vederbörande franska myndigheter delgivits svenska regeringen för inhämtande av yttranden från svenska näringsammanslutningar. I kommitténs uppgifter ingick också att utarbeta reglemente för den internationella utställningsbyrå, som här ovan omnämnts, och förslag till sådant reglemente har av kommittén framlagts.

I detta sammanhang ber jag att få erinra om, att till täckande av den å Sverige belöpande delen av kostnaderna för den internationella utställningsbyrån för budgetåret 1929/1930 i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisats ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor. Då konventionen emellertid ännu ej ratificerats, har någon rekvisition av bidrag icke hit ingått. För att medel för ändamålet även för budgetåret 1930/1931 må stå till förfogande har Kungl. Maj:t under punkt 33 i tionde huvudtiteln av årets statsverksproposition hemställt om anvisande av ett dylikt anslag till enahanda belopp.

Då jag är av den uppfattningen, att förevarande konvention är ägnad att i allt väsentligt medföra de fördelar som med densamma äsyftas, tillstyrker jag, att konventionen biträdes av Sverige.

Chefen för finansdepartementet kommer att senare i dag anmäla förslag om en mindre ändring i tulltaxeförordningen, som påkallas av konventionen.»

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande konvention.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Nils Sehlberg.

Konvention angående internationella utställningar.

Undertecknade vederbörligen befullmäktigade ombud för nedan uppräknade regeringar hava sammanträtt till konferens i Paris från den 12 till den 22 november 1928 och under förbehåll av ratifikation överenskommit om följande bestämmelser:

Kap. I.

Definitioner.

Artikel 1.

Bestämmelserna i denna konvention äro endast tillämpliga å officiella eller officiellt erkända internationella utställningar.

Såsom officiell eller officiellt erkänd internationell utställning anses, oavsett dess benämning, varje utställning till vilken främmande länder inbjudas på diplomatisk väg; vilken, i regel, har en icke periodisk karaktär och vars huvudändamål är att uppvisa de olika ländernas framsteg inom en eller flera produktionsgrenar och vid vilken principiellt ingen åtskillnad göres mellan köpare eller besökande vad beträffar tillträde till utställningens lokaler.

Konventionen är icke tillämplig å

- 1) utställningar med en varaktighet av mindre än 3 veckor;
- 2) vetenskapliga utställningar, som anordnas i samband med internationella kongresser, förutsatt att deras varaktighet icke överskrider den under nr 1) angivna tidrymden;
- 3) utställningar av skön konst;
- 4) utställningar, som anordnas av ett enda land inom ett annat lands område och på inbjudan av sistnämnda land.

De fördragsslutande staterna överenskomma att förvägra de internationella utställningar på vilka denna konvention är tillämplig och som icke uppfylla de villkor, vilka äro angivna i konventionen, sitt skydd och stöd ävensom de andra förmåner, som omförmålas i kapitlen III, IV och V härnedan.

Artikel 2.

En utställning betraktas såsom allmän, då den omfattar produkter av mänsklig verksamhet, som tillhöra flera produktionsgrenar, eller då den anordnas i ändamål att giva en samlad översikt över de framsteg, som uppnåtts inom ett bestämt område, såsom hygien, konstindustri, modern komfort, kolonial utveckling etc.

En utställning betraktas såsom speciell, då den endast berör en enstaka tillämpad vetenskap (elektricitet, optik, kemi), en enda teknisk bransch (textil, gjuteri, grafisk konst etc.), en enda råvara (läder och hudar, silke, nickel etc.), ett enda elementärt behov (uppvärmning, näringsmedel, transport etc.).

Genom försorg av den i artikel 10 omfördälda internationella byrån skall upprättas en klassifikation av utställningar, vilken skall tjäna såsom grundval för bestämmande av vilka yrkesgrenar och föremål, som enligt föregående moment kunna inrymmas i en speciell utställning. Denna förteckning skall kunna revideras varje år.

Artikel 3.

Internationella utställningar må icke pågå under längre tid än 6 månader; icke desto mindre kan internationella byrån medgiva att en allmän utställning må pågå under längre tid, som dock i intet fall över 12 månader.

Kap. 2.

Tidsbestämmelser för anordnande av utställningar.

Artikel 4.

I denna konvention avsedda internationella utställningar skola kunna anordnas med iakttagande av de tidsbestämmelser, som framgå av nedan angivna grunder.

Allmänna utställningar indelas i 2 grupper:

Första gruppen: sådana allmänna utställningar, som för de inbjudna länderna medföra skyldighet att uppföra nationella paviljonger.

Andra gruppen: sådana allmänna utställningar, som icke för de inbjudna länderna medföra nyssnämnda skyldighet.

I ett och samma land skall under en tidrymd av 15 år endast kunna anordnas en allmän utställning av första gruppen; en period av 10 år bör skilja två allmänna utställningar tillhörande vilkendera gruppen som helst.

Ingen fördragsslutande stat må anordna deltagande i en allmän utställning av första gruppen, annat än för det fall att denna utställning skall äga rum minst 6 år efter föregående allmänna utställning, tillhörande första gruppen. Ingen stat må anordna deltagande i en allmän utställning av den andra gruppen, därest icke denna skiljes från föregående allmänna utställning genom en tidrymd av 2 år. Denna tidrymd skall ökas till 4 år, då fråga är om utställningar av samma karaktär.

De tidsbestämmelser, som återfinnas i föregående stycke, skola tillämpas vare sig respektive utställning anordnas av stat, som biträtt konventionen, eller av icke konventionsstat.

Flera speciella utställningar av samma karaktär skola icke kunna hållas

samtidigt inom de fördragsslutande staternas områden. En mellantid av 5 år är obligatorisk, innan de kunna upprepas i samma land. Dock kan internationella byrån undantagsvis minska senast angivna tidrymd till lägst 3 år, då den anser att en sådan tidrymd är rättfärdigad på grund av den snabba utvecklingen hos någon produktionsgren. Samma minskning av mellantiden kan medgivas för utställningar, som redan enligt tradition avhållas i vissa länder med kortare mellanrum än 5 år.

Speciella utställningar av olika karaktär kunna i samma land icke äga rum oftare än med 3 månaders mellanrum.

De tidsperioder, som angivas i denna artikel, räknas från respektive utställnings öppnande.

Artikel 5.

Den fördragsslutande stat, på vars område en utställning anordnas i enlighet med bestämmelserna i denna konvention, skall med beaktande av stadgandena i artikel 8 härnedan på diplomatisk väg rikta en inbjudan till främmande stater:

3 år i förväg, då fråga är om allmänna utställningar, tillhörande första gruppen;

2 år i förväg beträffande utställningar tillhörande andra gruppen;

1 år i förväg för speciella utställningar.

Ingen regering skall kunna anordna eller beskydda ett deltagande i en internationell utställning, om den icke mottagit ovan omfördäld inbjudan.

Artikel 6.

Då flera länder konkurrera med varandra beträffande anordnandet av en internationell utställning, skola de hänvända sig till varandra och söka träffa överenskommelse om vilken av ifrågavarande stater skall äga företräde med avseende å utställningens anordnande.

Därest överenskommelse icke kan uppnås, skola de hänskjuta frågan för avgörande av internationella byrån, som skall taga hänsyn till de omständigheter, som åberopas, och särskilt till speciella skäl av historisk eller moralisk art, till den tid, som förflutit sedan senaste utställning och till antalet av de manifestationer, som redan ordnats av de konkurrerande länderna.

Artikel 7.

Då en utställning, som har samma karaktär som de manifestationer, vilka definieras i artikel 1, anordnas i ett land, vilket icke anslutit sig till denna konvention, skola de fördragsslutande staterna, innan de antaga inbjudan till en sådan utställning, inhämta internationella byråns mening.

De skola icke giva sin anslutning till den planerade utställningen, om den icke erbjuder samma garantier som de, vilka fordras enligt denna konvention, eller i varje fall tillräckliga garantier. Därest en utställning, anordnad av en fördragsslutande stat, till tiden sammanfaller med en utställning

anordnad av en icke fördragsslutande stat, skola övriga fördragsslutande stater, om icke exceptionella omständigheter föreligga, giva företräde åt den förstnämnda.

Artikel 8.

De stater, vilka vilja anordna en sådan utställning, som avses i denna konvention, böra, senast 6 månader före de i artikel 5 angivna tidpunkter för utsändande av inbjudningar, till internationella byrån ingiva en framställning om inregistrering av utställningen. Sådan framställning skall innehålla uppgift om utställningens natur och dess varaktighet; den skall vara åtföljd av uppgift om klassindelning, av allmänt reglemente, reglemente för jury och fullständiga handlingar utvisande de åtgärder, som äro avsedda att vidtagas för att trygga personers och byggnaders säkerhet, för skyddande av industriell och konstnärlig äganderätt och för uppfyllande av de villkor, som stadgas i kap. 4 och 5. Byrån skall medgiva inregistrering endast om utställningen uppfyller de i denna konvention stadgade villkor.

Ingen fördragsslutande stat må antaga inbjudan att deltaga i någon i denna konvention avsedd utställning, därest icke i denna inbjudan omförmäles, att inregistrering medgivits.

Emellertid skola de fördragsslutande stater, som mottagit sådan inbjudan, äga full frihet att icke deltaga i utställning, som anordnats i överensstämmelse med föreskrifterna i denna konvention.

Artikel 9.

Då en stat avstått från att anordna en utställning, som den planerat och för vilken inregistrering medgivits, skall internationella byrån fastställa den tidpunkt, vid vilken staten skall äga rätt att på nytt konkurrera med andra stater med avseende å anordnandet av en ny utställning.

Kap. III.**Internationella utställningsbyrån.***Artikel 10.*

En internationell utställningsbyrå skall upprättas med uppgift att övervaka tillämpningen av denna konvention. Denna byrå skall bestå av ett förvaltningsråd, biträtt av en klassificeringskommission, och en direktör, rörande vilkens tillsättande och befogenheter bestämmelser lämnas i det i följande artikel omförmälda reglemente.

Förvaltningsrådet för den internationella byrån skall sammankallas till sitt första sammanträde i Paris av franska republikens regering under det år, som följer på konventionens ikraftträdande. Vid detta sammanträde skall rådet bestämma var den internationella byrån skall ha sitt säte samt utse direktören.

Artikel 11.

Förvaltningsrådet skall bestå av medlemmar utsedda av de fördragslutande staterna till ett antal av 1—3 för varje land. Rådet skall äga rätt att i rådgivande egenskap med sig adjungera 2 eller 3 ledamöter av internationella handelskammaren, vilka utsetts av nämnda kammare.

Rådet skall äga att avgöra alla de frågor, som enligt denna konvention skola tillhöra dess kompetens. Det skall pröva och godkänna reglemente för internationella byråns organisation och inre arbete. Rådet skall fastställa stat för inkomster och utgifter samt granska och godkänna räkenskaperna.

Artikel 12.

Varje stat skall oavsett antalet av dess ombud äga en röst vid rådets överläggningar. Varje stat kan låta representera sig genom annan stats delegation, vilken i sådant fall skall äga så många röster som antalet av de stater den representerar. För beslutsmässighet vid rådets sammanträden skall erfordras att $\frac{2}{3}$ av de i rådet företrädde staterna äro representerade. Omröstningar skola äga rum med enkel röstövertikt, utom i frågor berörande:

- 1) antagande av reglemente;
- 2) ökning i utgiftsstaten;
- 3) förkastande av en framställning från fördragsslutande eller till konventionen ansluten stat eller godkännande av en framställning, då flera stater konkurrera;
- 4) medgivande av en allmän utställning med en varaktighet av över 6 månader.

I sistnämnda fyra fall erfordras en majoritet av $\frac{2}{3}$ av i internationella byrån företrädde stater.

Artikel 13.

Klassificeringskommissionen skall vara sammansatt av representanter för 12 fördragsslutande stater, utsedda av vederbörande regeringar.

Dessa stater skola till halva antalet utses av internationella byrån; den andra hälften skall tillsättas genom cirkulation enligt i reglementet för byrån fastställda villkor.

Kommissionen kan i rådgivande egenskap med sig adjungera 1 eller 2 ledamöter av internationella handelskammaren, vilka utsetts av nämnda kammare.

Den klassificering, som avses i artikel 2, ävensom eventuella förändringar däruti skola av kommissionen underställas förvaltningsrådet för godkännande. I och för tillämpningen av de i artikel 4 givna tidsbestämmelserna skall kommissionen avgiva utlåtande, huruvida en utställning, vars inregistrering begäres, är speciell eller allmän, och huruvida, oavsett dess benämning och klassificering, den icke är av samma natur, som en föregående utställning eller en till samma tidpunkt utsatt speciell utställning.

Artikel 14.

Byråns budget bestämmes provisoriskt till 4,000 pund sterling. Byråns utgifter skola bäras av de fördragsslutande staterna, vilkas bidrag skola bestämmas på följande sätt:

Andelen för de stater, som äro medlemmar av Nationernas förbund, bestämmes i förhållande till det bidrag dessa stater erlægga till förbundet. Utom i fall av ökning av ovan bestämda budgetsiffra skall högsta bidrag från någon stat icke överskrida 500 pund. De stater, som icke tillhöra Nationernas förbund, skola med hänsynstagande till sin ekonomiska utveckling namngiva viss medlemsstat, och skall deras bidrag vara lika stort som sistnämnda stats.

Förvaltningsrådet kan dessutom medgiva upptagandet av andra avgifter såsom ersättning för tjänster åt grupper eller individer.

Kap. IV.

Inbjudande och deltagande staters skyldigheter.*Artikel 15.*

Den regering, som inbjuder till en internationell utställning, skall utse en regeringskommissarie eller ett ombud med uppdrag att företräda regeringen och att övervaka utförandet av de åtaganden, som gjorts gentemot utländska deltagare. Kommissarien eller ombudet bör vidare vidtaga lämpliga åtgärder för de utställda föremålens vårdande.

Artikel 16.

De deltagande ländernas regeringar skola utse kommissarier eller ombud för att företräda dem och övervaka efterlevandet av de reglementen, som utfärdas i anledning av utställningen.

Kommissarierna eller ombuden ha uteslutande rätt att tillerkänna eller fördela utrymmen åt utställarna i respektive länders paviljonger och i de nationella sektionerna.

Artikel 17.

Vid en allmän utställning äger bestyrelsen icke upptaga någon avgift för de öppna eller slutna utrymmen, som omförmälas i utställningens program och tilldelas varje deltagande stat.

Artikel 18.

Vid varje utställning, som avses i denna konvention, skola utländska föremål, som äro underkastade tullar eller andra avgifter, medgivas temporär tullfrihet, under villkor att de åter utföras. Ett av avsändaren utställt intyg, som åtföljer varorna, skall bestyrka kolloantial, varornas beskaffenhet, märken och nummer, ävensom varornas handelsbeteckning, vikt, ur-

sprung och värde. Föremålen tullbehandlas i utställningens lokaler utan att underkastas undersökning vid gränsen. Dessa bestämmelser skola tillämpas under förbehåll för gällande tullföreskrifter i det land, som anordnar utställningen.

Då enligt det inbjudande landets nationella lagstiftning ställande av säkerhet erfordras för erhållande av temporär tullfrihet enligt föregående moment, skall garantiförbindelse av kommissarien för varje deltagande land för utställarnas räkning anses såsom tillräcklig garanti för erläggandet av tull- samt andra avgifter och skatter för sådana utställningsföremål, som icke inom behörig tid efter utställningens avslutande blivit återutförda.

Från förmånen av temporär tullfrihet skola vara uteslutna lager av varor, som icke utgöra varuprover i egentlig mening och vilka importerats uteslutande för att försäljas under pågående utställning.

Om de utställda föremålen helt eller delvis bliva förstörda, äger utställaren åtnjuta tullfrihet:

1) om han kan styrka, att de icke förefintliga kvantiteterna eller de föremål, som undergått värdeminskning, ha förbrukats för utställningens ändamål eller på grund av sin lättförstörbara beskaffenhet icke kunna försäljas;

2) om tulltaxan icke med avgift eller införseltull belägger försämrade eller oanvändbara föremål.

Denna förmån skall icke åtnjutas, då föremålen ha använts till sådan förbrukning, för vilken de normalt äro avsedda.

De bevis, som erfordras enligt 4:e stycket, tillhandahållas av kommissarien eller ombudet för den stat utställaren tillhör; avgörandet tillkommer förvaltningen i den stat, där utställningen hålles.

Såsom avsedda för utställningen böra, vid tillämpning av nyss angivna bestämmelser, anses:

1) byggnadsmaterialier, även om de införas såsom råvaror avsedda att förädlas efter ankomsten till det land, där utställningen äger rum;

2) verktyg och transportmaterialier för utställningsarbetena;

3) föremål avsedda för inre eller yttre dekorerings av utställares lokaler, utställningsstånd eller skyltningar;

4) föremål avsedda för dekorerings eller möblering av de lokaler, som användas av de deltagande staternas kommissarier eller ombud, ävensom för dem avsedda kontorsinventarier;

5) föremål och produkter använda för installering eller drift av utställda maskiner eller apparater;

6) prover, som äro erforderliga för jurybedömning av utställda föremål, under förutsättning att intyg av kommissarien för vederbörande sektion företes angående de förbrukade föremålens art och mängd.

Tullfrihet åtnjutes vidare för:

1) kataloger, broschyrer eller officiella affischer, illustrerade eller icke, som utgivits av stater, vilka deltaga i utställningen;

2) kataloger, broschyrer, affischer och andra publikationer, illustrerade eller icke, som gratis utdelas av utländsk utställare inom utställningens område och medan densamma pågår.

Bestämmelserna i denna artikel äro icke tillämpliga på föremål, som enligt det anordnande landets lagstiftning äro föremål för statsmonopol eller vilkas försäljning är förbjuden eller regleras genom licenser, annat än under villkor, som föreskrivas av nämnda lands regering. Dock skall utställande av dessa produkter vara medgivet under förbehåll för kontrollåtgärder till förhindrande av försäljning.

Artikel 19.

Varje internationell utställnings reglemente bör innehålla en bestämmelse, som giver utställaren rätt att återkalla sin anmälan om deltagande för det fall att med avseende å avgifter, som äro tillämpliga på ifrågasvarande utställares produkter, en skärpning skulle inträda efter antagandet av anbud att deltaga i utställningen.

Artikel 20.

Efter utställningens slut må utställare, därest icke lagstiftningen i det land där utställningen äger rum härför utgör hinder, vara oförhindrad att försälja och utlämna utställda varuprov. Därvid skall han icke vara underkastad andra avgifter än dem, vilka han haft att erlägga vid direkt import.

Artikel 21.

Å internationell utställning må för angivande av en grupp eller ett företag icke användas någon geografisk beteckning, som hänför sig till ett deltagande land, utan medgivande av detta lands kommissarie eller ombud.

I fall då fördragsslutande stat icke deltagar i utställningen, utfärdas förbud mot användande av sådan beteckning av utställningens ledning på anmodan av vederbörande regering.

Artikel 22.

Endast de sektioner av en utställning må betraktas och betecknas såsom nationella, vilka anordnats under ledning av en kommissarie eller ett ombud, utsett jämlikt artiklarna 15—16 av anordnande eller deltagande stats regering.

Artikel 23.

Ett lands nationella sektion må endast omfatta föremål, som tillhöra detta land.

Med tillstånd av kommissarie eller ombud från vederbörande stat må

dock medtagas föremål, som tillhör annat land, under förutsättning att detsamma endast tjänar till att komplettera installationen, att det är utan inflytande på tilldelandet av belöningar åt huvudföremålet och med hänsyn härtill icke själv kan tillerkännas någon belöning.

Såsom tillhörande ett lands industri och jordbruk räknas föremål, som hämtats från dess jord eller skördats eller tillverkats på dess område.

Artikel 24.

Därest icke annorlunda stadgas i det anordnande landets lagstiftning, bör vid en utställning principiellt icke medgivas något monopol av vad slag som helst. Dock må utställningens ledning, om den så anser oundgängligt, medgiva följande monopol: belysning, uppvärmning, förtullning, underhåll och reklam inom utställningens område. I så fall skola följande villkor iakttagas:

1) förekomsten av sådant monopol skall angivas i utställningens reglemente och i den anmälningsblankett, som utställarna underteckna.

2) monopolföretagens tjänster skola ställas till utställarnas förfogande på sådana villkor som vanligen tillämpas i landet,

3) kommissariernas befogenheter inom sina respektive sektioner skola icke i något fall begränsas.

Kommissarien för den anordnande staten skall vidtaga erforderliga åtgärder för att inga högre lönetariffer må tillämpas vid arbete för de deltagande staterna än de som gälla för det anordnande landets förvaltning.

Artikel 25.

Varje stat, inom vilken en internationell utställning äger rum, skall erbjuda sina tjänster för att av olika järnvägs-, sjöfarts- eller luftfartsförvaltningar, bolag och företag utverka transportlättnader till förmån för de föremål, som avses för utställningen.

Artikel 26.

Varje stat skall använda de medel som enligt dess lagstiftning synas den lämpligast för att bekämpa anordnare av fiktiva utställningar eller utställningar, till vilka deltagarna svikligen lockas genom bedrägliga löften, annonser eller reklam.

Kap. V.

Belöningar.

Artikel 27.

Utställningens allmänna reglemente bör ange huruvida, fränsett det diplom över deltagande som alltid kan lämnas, särskilda belöningar skola tillerkännas de utställande eller icke.

Därest belöningar äro avsedda att förekomma, kunna desamma begränsas till vissa klasser.

Före utställningens öppnande skola de utställare, som, vare sig de deltaga å sektionerna eller i sin nationalpaviljong, vilja stå utanför tilldelningen av belöningar, avgiva förklaring härom till utställningens ledning genom förmedling av sina kommissarier eller ombud.

Jurymedlemmarna äro skyldiga att avstå från rätten till erhållande av belöningar.

Artikel 28.

Deltagandet i en utställning kan antingen vara fritt eller beroende på föregående prövning.

Deltagandet är fritt då alla föremål mottagas till utställningen under villkor att utställaren i vederbörlig tid undertecknat anmälan om deltagande och uppfyllt de allmänna villkoren för sådant deltagande.

Deltagandet är beroende av föregående prövning, då det allmänna reglementet föreskriver, att de föremål som skola utställas böra uppfylla vissa speciella villkor såsom i fråga om hög kvalitet eller ursprunglighet.

I sistnämnda fall skall reglementet innehålla uppgift om den procedur, som den anordnande staten fastställt för prövningen av föremål avsedda för dess nationella sektion, för att de inbjudna staterna må kunna begagna sig av samma system, dock att varje land bibehåller rätten att tillämpa ifrågavarande procedur efter sitt eget gottfinnande.

Artikel 29.

Värdesättandet och bedömandet av de utställda föremålen skola anförtros åt en internationell jury, sammansatt enligt följande regler:

1) varje stat företrädes i juryn i förhållande till dess andel i utställningen, varvid särskilt skall beaktas antalet utställare, däri icke inberäknade medarbetare och biträden, ävensom den yta vederbörande utställare använda.

Varje land har rätt till minst en juryman i varje klass, där dess produkter utställas, utom för det fall att utställningens ledning och vederbörande lands kommissarie eller ombud äro ense om att en representation i juryn icke är motiverad av omfattningen av landets deltagande i viss klass.

Intet land må företrädas av mer än 7 jurymän i samma klass; denna begränsning är dock icke tillämplig på klasserna för flytande och fasta näringsmedel;

2) uppdrag såsom juryman bör tilldelas personer, som inneha erforderliga tekniska kunskaper;

3) jurymän skola hava sin regerings godkännande för att kunna mottaga uppdraget;

4) juryn skall omfatta 3 jurisdiktionsgrader eller instanser.

Artikel 30.

Belöningarna indelas i 5 kategorier:

1) 1:a pris (Grand prix)

- 2) Hedersdiplom;
- 3) Guldmedaljer;
- 4) Silvermedaljer;
- 5) Bronsmedaljer.

Dessutom kunna på förslag av prisbelönade utställare eller medlemmar av juryn diplom utdelas till utställarnas medarbetare eller biträden.

Egenskapen av juryledamot kan av innehavaren av sådan funktion åberopas i alla de fall, då utställarna äga rätt att hänvisa till sina belöningar.

Beteckningen »utom tävlan» är hädanefter förbjuden såväl för jurymedlemmar som för utställare, vilka ha begärt att få stå utom prisbedömning.

Artikel 31.

Utställningens prisförteckning skall inregistreras hos internationella byrån. De prisbelönade må åberopa de utdelade belöningarna endast under förutsättning att de efter belöningen noggrant angiva utställningens benämning. De skola äga rätt att till denna foga internationella byråns monogram. Den internationella utställningsbyrån skall underrätta internationella byrån för industriell äganderätt i Bern om registrerade utställningar och dit överlämna belöningslistorna.

Artikel 32.

Genom internationella byråns försorg skola utarbetas typreglementen, som fastställa allmänna villkor för jurys sammansättning och arbete samt sättet för tilldelande av belöningar. Anordnande stater skola anbefallas att använda dessa reglementen.

Kap. VI.

Slutbestämmelser.

Artikel 33.

Denna konvention skall ratificeras.

a) Varje regering skall, så snart den är beredd att deponera sin ratifikation, därom underrätta franska regeringen. Så snart 7 regeringar förklarat sig beredda att verkställa sådan deponering, skall denna äga rum under den månad som följer efter det franska regeringen mottagit den sista förklaringen och på dag, som sistnämnda regering fastställt;

b) Ratifikationerna skola deponeras i franska regeringens arkiv;

c) Över ratifikationernas deponering skall upprättas ett protokoll, som skall undertecknas av representanter för de deltagande staterna och av franska republikens utrikesdepartement;

d) De av de undertecknade staternas regeringar, vilka icke varit i tillfälle att deponera sitt ratifikationsinstrument under de villkor, som angivas i mom. a) av denna artikel, kunna senare verkställa deponering genom skriftlig förklaring, ställd till franska republikens regering och åtföljd av ratifikationsinstrumentet;

e) Bestyrkt avskrift av protokollet över det första deponerandet av ratifikationer och av i föregående moment omförmälda förklaringar skall omedelbart genom franska regeringens försorg och på diplomatisk väg överlämnas till de regeringar, som undertecknat denna konvention eller anslutit sig till densamma. I det fall som avses i föregående moment skall franska regeringen samtidigt meddela, vid vilken tidpunkt den mottagit förklaringen.

Artikel 34.

a) Denna konvention skall utan vidare endast kunna tillämpas med avseende å de fördragsslutande staternas moderländer;

b) Om en stat önskar sätta konventionen i kraft i sina kolonier, protektorat, transmarina besittningar och områden under dess överhöghet eller mandat, skall staten tillkännagiva denna sin avsikt i själva ratifikationsinstrumentet eller ock skriftligen underrätta franska regeringen därom, och skall sådant skriftligt meddelande deponeras i sistnämnda regerings arkiv.

Om sistnämnda förfarande användes, skall franska regeringen till övriga stater, som underskrivit eller anslutit sig till konventionen, överlämna bestyrkta avskrifter av meddelandet i fråga med angivande av tidpunkten för dess mottagande;

c) De utställningar, som endast omfatta produkter från moderlandet och dess kolonier, protektorat, transmarina besittningar och områden under överhöghet eller mandat, betraktas såsom nationella utställningar och beröras följaktligen icke av denna konvention, utan att härvid behöver tagas under övervägande huruvida konventionen utsträckts att gälla dessa områden.

Artikel 35.

a) Sedan denna konvention trätt i kraft, skall varje stat, som icke undertecknat densamma, när som helst kunna tillkännagiva sin anslutning;

b) För sådant ändamål skall den skriftligen och på diplomatisk väg meddela franska regeringen sin anslutning, och ifrågavarande meddelande skall deponeras i sistnämnda regerings arkiv;

c) Franska regeringen skall omedelbart till de stater, som undertecknat eller anslutit sig till konventionen, överlämna bestyrkta avskrifter av ifrågavarande meddelande med angivande av tidpunkten för dess mottagande.

Artikel 36.

Denna konvention skall för de signatärstater, som deltagit i det första deponerandet av ratifikationerna, träda i kraft en månad efter datum för protokollet häröver. För stater, som ratificera senare eller ansluta sig till konventionen, ävensom för kolonier, protektorat, transmarina besittningar och områden under överhöghet eller mandat, vilka icke om-

nämnts i ratifikationsinstrumentet, skall konventionen träda i kraft en månad efter dagen för mottagandet av de i artiklarna 33 mom. d), 34 mom. b) och 35 mom. b) omförmälda meddelanden.

Artikel 37.

De fördragsslutande staterna äga icke uppsäga denna konvention förrän efter förloppet av 5 år, räknat från dess ikraftträdande.

Uppsägning skall därefter kunna verkställas när som helst genom meddelande, ställt till franska republikens regering. Uppsägning skall träda i kraft ett år efter mottagandet av detta meddelande. Bestyrkt avskrift av meddelandet med angivande av tidpunkten för dess mottagande skall omedelbart av franska republikens regering överlämnas till regeringarna i de stater, som undertecknat eller anslutit sig till konventionen.

Bestämmelserna i denna artikel skola jämväl äga tillämplighet på kolonier, protektorat, transmarina besittningar samt områden under överhöghet eller mandat.

Artikel 38.

Om till följd av uppsägningar de fördragsslutande staternas antal nedgår under 7, skall franska republikens regering omedelbart sammankalla en internationell konferens för att överenskomma om de åtgärder, som böra vidtagas.

Artikel 39.

Franska republikens regering skall jämväl tillhandahålla internationella byrån avskrifter av alla ratifikationer, anmälningar om anslutning och uppsägningar.

Artikel 40.

Denna konvention skall kunna undertecknas i Paris intill den 30 april 1929.

Till bekräftelse härav hava nedan angivna befullmäktigade ombud undertecknat denna konvention.

Som skedde i Paris den 22 november 1928 i ett enda exemplar, som skall deponeras i franska republikens regerings arkiv och varav bestyrkta avskrifter skola överlämnas på diplomatisk väg till regeringarna för samtliga vid konferensen i Paris representerade stater.

(Underskrifter.)

II.

Protokoll.

Undertecknade befullmäktigade ombud hava vid sammanträde denna dag framfört följande önskemål, vilka de anse sig böra särskilt anbefalla sina respektive regeringar.

1:a önskemålet: Konferensen har haft anledning att konstatera svårighet att uppdraga en skarp gräns mellan utställningar och mässor. Den anser att tillämpningen av denna konvention kommer att lämna fullt tillfredsställande resultat först då alla företag, av vad slag som helst, som avse uppvisande av modeller och varuprover, blivit reglerade.

Konferensen framhåller önskvärdheten av att frågan om reglerandet av mässor och andra i denna konvention icke avsedda företag upptages till prövning före utgången av en tid av 18 månader efter dagen för denna konventions undertecknande genom en konferens med uppgift att åstadkomma en konvention, som reglerar dessa olika företag.

Konferensen framhåller önskvärdheten av att en kommission, sammansatt av representanter för de stater, vilkas ombud ha presiderat i kommissioner och underkommissioner under denna konferens, nämligen Frankrike, Tyskland, Storbritannien och norra Irland, Italien, Belgien, Brasilien, Spanien, Japan, Nederländerna, Sverige och Schweiz, med vilken kommission den internationella handelskammaren skall associeras, genom franska regeringens försorg sammankallas för att förbereda ett förslag till konvention, avsett att underställas den planerade konferensen.

Denna kommission skall, efter att ha utsett en president, rådfråga de stora ekonomiska organisationerna i olika länder och vederbörande mässoorganisationer och skall avlämna en rapport, avsedd att motivera den text, som kommissionen framlägger för den blivande konferensens godkännande.

Med hänsyn till det sammanhang, som förefinnes mellan utställningar och mässor, skall det ingå i denna kommissions kompetens att undersöka förutsättningarna för tillämpning av konventionen angående utställningar och att förbereda ett förslag till reglemente för internationella byrån, avsett att underställas förvaltningsrådet för nämnda institution.

2:a önskemålet: Konferensen framhåller önskvärdheten av att utställare icke avkräves någon avgift av skattenatur på grund av den kommersiella verksamhet, som han utövar vid utställningen, dock under villkor att denne utställare icke försäljer varor, som få medtagas från utställningen, utan begränsar sig till att mottaga beställningar.

3:e önskemålet: Konferensen framhåller önskvärdheten av att tullsattserna icke förhöjas för de varor, som kunna komma att utställas, under en tid av 6 månader före utställningens öppnande och till densammas slut och att ingen höjning av dessa avgifter kommer att drabba varor,

som importeras under en tidrymd av ett år efter utställningens slut på grund av beställningar, som upptagits och vederbörligen inregistrerats hos utställningens kommissariat.

4:e önskemålet: Konferensen framhåller önskvärdheten av att vid utställning icke mottagas föremål och produkter, som falskeligen såsom ursprungsbeteckning bära namn å visst land, viss plats eller stad och att representant för vederbörande stat må äga rätt att begära uteslutande av sådana varor.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Paris den 22 november 1928.

(Underskrifter.)

III.

Signaturprotokoll.

Undertecknade befullmäktigade ombud hava sammankommit denna dag för att verkställa underskrift av konventionen angående internationella utställningar.

Den belgiska delegationen konstaterar, att denna konvention icke är tillämplig å utställningar, för vilka officiell inbjudan redan på diplomatisk väg utsänts till främmande stater, och särskilt icke å den internationella utställning, som skall anordnas i Bryssel år 1935.

Delegationerna för det Förenade Konungariket Storbritannien och Norra Irlands, Canadas, Australiens, Nya Zeelands och Irländska Fristatens regeringar förklara sig anse att konventionen för reglering av internationella utställningar icke omfattar sådana utställningar, som anordnas av medlem av Brittiska väldet (la Communauté britannique des nations) och vid vilka deltagandet begränsas till andra medlemmar av detta välde.

Vid undertecknandet av konventionen angående internationella utställningar vill den italienska delegationen betona, att dess underskrift sker ad referendum och med förbehåll för eventuella meddelanden från dess regering, speciellt i vad angår medtagandet i konventionen av bestämmelser angående vetenskapliga utställningar, som räcka över 3 veckor och anordnas i samband med internationella kongresser.

Vid undertecknandet av det till konventionen angående internationella utställningar fogade protokollet förklarar den italienska delegationen, att det icke är möjligt för densamma att ansluta sig till det i sagda protokoll upptagna 4:e önskemålet, enär Italien icke biträtt den i Madrid den

14 april 1891 avslutade, i Washington den 2 juni 1911 reviderade konventionen angående undertryckande av oriktiga ursprungs-beteckningar.

Den japanska delegationen framhåller önskvärdheten av att den diplomatiska inbjudning, som utfärdas av stat, vilken organiserar en speciell utställning, avsändes till Japan åtminstone ett och ett halvt år i förväg med hänsyn till nämnda lands geografiska läge.

Delegationen för Socialistiska Rådsrepublikernas Union förklarar, att med hänsyn till tillämpningen av den i artikel 4 av konventionen angivna regeln i enlighet varmed en tidrymd av minst 5 år bör åtskilja två specialutställningar av samma natur, anordnade av samma land, de Socialistiska Rådsrepublikernas Unions regering förbehåller sig att såsom särskild stat behandla var och en av de 6 republiker, som äro medlemmar av unionen, nämligen Ryssland, Ukraina, Den Transkaukasiska Federationen, Vitryssland, Turkmenistan och Usbekistan.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Paris den 22 november 1928.

(Underskrifter.)
